Numerické integrovanie

Trapezoidal jednoduchý vzťah

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{2} (f(a) + f(b)) - \frac{h^{3}}{12} |f^{(2)}(\xi)|$$

Simpson jednoduchý vzťah

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{3} \left(f(a) + 4 * f\left(\frac{a+b}{2}\right) + f(b) \right) - \frac{h^{5}}{90} \left| f^{(4)}(\xi) \right|$$

Simpson 3/8 jednoduchý vzťah

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{3h}{8} \left(f(a) + 3 * f\left(\frac{a+b}{3}\right) + 3 * f\left(\frac{2(a+b)}{3}\right) + f(b) \right) - \frac{3h^{5}}{80} \left| f^{(4)}(\xi) \right|$$

Boole jednoduchý vzťah

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{2h}{45} \left(7f(a) + 32 * f\left(\frac{a+b}{4}\right) + 12 * f\left(\frac{2(a+b)}{4}\right) + 32 * f\left(\frac{3(a+b)}{4}\right) + 7f(b) \right) - \frac{8h}{94} \left(\frac{3(a+b)}{4} + \frac{$$

Trapezoidal zložený vzťah pre krok h

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{2} \left[f(a) + 2 * \sum_{\substack{i=1 \text{ vintom } i \text{ body}}}^{n-1} f(x_i) + f(b) \right] - \frac{(b-a) * h^2}{12} |f^{(2)}(\xi)|$$

Simpson zložený vzťah pre krok h

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{3} \left[f(a) + 4 * \sum_{i=1}^{2n-1} f(x_i) + 2 * \sum_{i=2}^{2n-2} f(x_i) + f(b) \right] - \frac{(b-a) * h^4}{180} \left| f^{(4)}(a) + \frac{h^4}{3} \right| f^{(4)}(a) + \frac{h^4}{3} \left| f^{(4)}(a) + \frac{h^4}{3} \right| f^{(4)}(a) + \frac{h^4}$$

Príklad 1

Integrujte funkciu $f(x) = 1 + e^{-x} \sin(4x)$ všetkými metódami na intervale [0, 1]. Vo všetkých prípadoch vypočítajte odhad chyby a porovnajte ho so skutočnou chybou, ktorej sme sa dopustili pri výpočte.

$$f[x_] = 1 + Exp[-x] Sin[4x]$$

1 + $e^{-x} Sin[4x]$

Integrate[f[x], {x, 0, 1}]
$$-\frac{-21 + 4 \cos [4] + \sin [4]}{17 + e}$$

$$presna = Integrate[f[x], {x, 0, 1}] // N$$

$$1.30825$$

Trapezoidal jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{2} (f(a) + f(b))$, v konkrétnom prípade teda $\int_0^1 f(x) \, dx = \frac{1}{2} \left(f(0) + f(1) \right)$

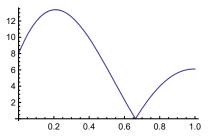
TrapezoidalSimple = 1/2*(f[0]+f[1]) // N

0.860794

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, dx = \frac{h}{2} \left(f(a) + f(b) \right) - \frac{h^{3}}{12} \left| f^{(2)}(\xi) \right|$$

Plot[Abs[f''[x]], {x, 0, 1}]

FindMaximum[Abs[f''[x]], $\{x, 0.2\}$]

 $\{13.3823, \{x \rightarrow 0.208965\}\}$

1 / 12 * 13.3823 // N

1.11519

presna - TrapezoidalSimple

0.447457

Simpson jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{3} \left(f(a) + 4 f\left(\frac{a+b}{2}\right) + f(b) \right)$, v konkrétnom prípade teda $\int_0^1 f(x) \, dx = \frac{0.5}{3} \left(f(0) + 4 * f(0.5) + f(1) \right)$

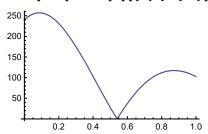
SimpsonSimple = 0.5/3*(f[0]+4*f[0.5]+f[1]) // N

1.32128

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left[f(a) + 4 * f\left(\frac{a+b}{2}\right) + f(b) \right] - \frac{h^{5}}{90} \left[f^{(4)}(\xi) \right]$$

Plot[Abs[f''''[x]], {x, 0, 1}]

FindMaximum[Abs[f''''[x]], {x, 0.2}]

$$\{257.145, \{x \rightarrow 0.0864757\}\}$$

$$(0.5) ^5 / 90 * 257.145 // N$$

0.0892865

Abs[presna - SimpsonSimple]

0.0130252

Simpson $\frac{3}{8}$ jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{3h}{8} \left(f(a) + 3 * f \left(a + \frac{1}{3} (b - a) \right) + 3 * f \left(a + \frac{2}{3} (b - a) \right) + f(b) \right)$, v konkrétnom prípade teda

$$a = 0$$

$$b = 1$$

$$h = (b - a)/3 = (1 - 0)/3 = 1/3$$

Integrál môžeme zapísať aj v tvare:

$$\int_a^b f(x) \, dx = \frac{3h}{8} \left(f(a) + 3 * f(a+h) + 3 * f(a+2h) + f(b) \right),$$

čiže

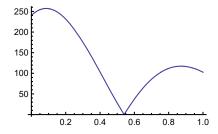
$$\int_0^1 f(x) \, dx = \frac{3 * 0.333}{8} \left(f(0) + 3 * f(1/3) + 3 * f(2/3) + f(1) \right)$$

Simpson38Simple = 3 * (1/3) / 8 * (f[0] + 3 * f[1/3] + 3 * f[2/3] + f[1]) // N1.3144

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, dx = \frac{3h}{8} \left[f(a) + 3 * f \left(a + \frac{1}{3} (b - a) \right) + 3 * f \left(a + \frac{2}{3} (b - a) \right) + f(b) \right] - \frac{3h^{5}}{80} \left[f^{(4)}(\xi) \right]$$

Plot[Abs[f''''[x]], {x, 0, 1}]

FindMaximum[Abs[f''''[x]], {x, 0.2}] $\{257.145, \{x \rightarrow 0.0864757\}\}$ 3 * (0.333) ^5 / 80 * 257.145 // N 0.0394849 Abs[presna - Simpson38Simple] 0.00614621

Boole jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{2h}{45} \left(7f(a) + 32 * f\left(a + \frac{1}{4}(b - a)\right) + 12 * f\left(a + \frac{2}{4}(b - a)\right) + 32 * f\left(a + \frac{3}{4}(b - a)\right) + 7f(b) \right),$$

a = 0

b = 1

$$h = (b - a)/4 = (1 - 0)/4 = 1/4$$

v konkrétnom prípade teda

$$\int_0^1 f(x) \, dx = \frac{2 * 0.25}{45} \left(7 * f(0) + 32 * f(1/4) + 12 * f(2/4) + 32 * f(3/4) + 7 * f(1) \right)$$

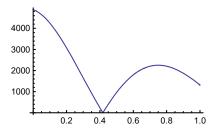
BooleSimple = 2 * 0.25 / 45 * (7 * f[0] + 32 * f[1 / 4] + 12 * f[2 / 4] + 32 * f[3 / 4] + 7 f[1]) // N1.30859

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, \mathrm{d}x =$$

$$\frac{2h}{45}\left(7f(a) + 32*f\left(a + \frac{1}{4}(b - a)\right) + 12*f\left(a + \frac{2}{4}(b - a)\right) + 32*f\left(a + \frac{3}{4}(b - a)\right) + 7f(b)\right) - \frac{8h^7}{945}\left|f^{(6)}(\xi)\right|$$

 $pom = D[f[x], \{x, 6\}];$ Plot[Abs[pom], {x, 0, 1}]

FindMaximum[Abs[pom], {x, 0.2}]

$$\{\,4941.09\,\text{, }\{\,x\to-0.0360136\,\}\,\}$$

Vidíme, že príkaz FindMaximum našiel maximum mimo interval [0, 1]. Z obrázka vidíme, že funkcia nadobúda maximum v bode 0.

8 * (0.25) ^7 / 945 * f[0] // N
5.167
$$\times$$
 10⁻⁷

Abs[presna - BooleSimple]

0.000341317

Trapezoidal zložený vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{2} (f(a) + f(b))$ na každom čiastkovom intervale.

Na prvom intervale [x_0,x_1] budeme integrovať podľa vzťahu

$$\int_{x_0}^{x_1} f(x) \, dx = \frac{h}{2} \left(f(x_0) + f(x_1) \right) \, .$$

Všeobecne, na ľubovoľnom čiastkovom intervale počítame

$$\int_{x_i}^{x_{i+1}} f(x) \, dx = \frac{h}{2} \left(f(x_i) + f(x_{i+1}) \right)$$

Budeme počítať s krokom h = 0.1, lebo $x_{i+1} - x_i = h$.

Všeobecný vzťah na výpočet má tvar

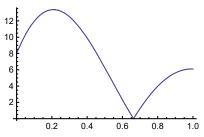
$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{2} \left(f(a) + 2 \sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) + f(b) \right)$$
vnútorné
body

TrapezoidalComposite = $0.1/2 * (f[0] + 2 * Sum[f[x], \{x, 0.1, 0.9, 0.1\}] + f[1]) // N$ 1.30434

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{2} \left[f(a) + 2 * \sum_{i=1}^{n-1} f(x_{i}) + f(b) \right] - \frac{(b-a) * h^{2}}{12} \left| f^{(2)}(\xi) \right|$$
vnútorné body

Plot[Abs[f''[x]], {x, 0, 1}]

FindMaximum[Abs[f''[x]], $\{x, 0.2\}$]

$$\{13.3823, \{x \rightarrow 0.208965\}\}$$

$$(1-0) * (0.1^2) / 12 * 13.3823 // N$$

0.0111519

presna - TrapezoidalComposite

0.00391001

Simpson zložený vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{3} \left(f(a) + 4 f\left(\frac{a+b}{2}\right) + f(b) \right)$ na každom čiastkovom intervale.

Na prvom intervale $[x_0,x_1]$ budeme integrovať podľa vzťahu

$$\int_{x_0}^{x_2} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left(f(x_0) + 4 \, f(x_1) + f(x_2) \right).$$

Všeobecne, na ľubovoľnom ďalšom čiastkovom intervale počítame

$$\int_{x_i}^{x_{i+2}} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left(f(x_i) + 4 \, f(x_{i+1}) + f(x_{i+2}) \right)$$

Budeme počítať s krokom h = 0.1. Základný blok bude mať dĺžku 0.2.

POZOR: nezaudnite, že zloženú Simpsonovu metódu sme odvodzovali po blokoch, základný blok sa skladal z dvoch jednoduchých blokov, blok mal dĺžku 2 h.

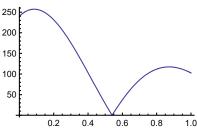
Všeobecný vzťah na výpočet má tvar

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{3} \begin{cases} f(a) + 4 * \sum_{i=1}^{2n-1} f(x_{i}) + 2 * \sum_{i=2}^{2n-2} f(x_{i}) + f(b) \\ \text{vnútorné} & \text{vnútorné} \\ \text{nepárne body} & \text{párne body} \\ s \text{krokom 2 } h & s \text{krokom 2 } h \end{cases}$$

SimpsonComposite = 0.1/3 *

$$(f[0] + 4 * Sum[f[x], \{x, 0.1, 0.9, 0.2\}] + 2 * Sum[f[x], \{x, 0.2, 0.8, 0.2\}] + f[1]) // N$$
1.30828

výpočet a odhad chyby

FindMaximum[Abs[f''''[x]], {x, 0.2}]

$$\{\,\textbf{257.145}\,,\,\,\{\,\textbf{x}\,\rightarrow\,\textbf{0.0864757}\,\}\,\}$$

$$(1-0) * (0.1^4) / 180 * 257.145 // N$$

0.000142858

presna - SimpsonComposite

-0.0000286843

Porovnanie výsledkov

Na záver urobíme porovnávaciu tabuľku

$$\int\limits_0^1 1 + e^{-x} \sin(4x) \, dx$$
 presná hodnota
$$\int\limits_0^1 1 + e^{-x} \sin(4x) \, dx = 1.30825$$

Metóda	výsledok	odhad chyby	presná - približná
Trapezoidal jednoduchý vzťah	0.860794	1.11519	0.447457
Simpson jednoduchý vzťah	1.32128	0.0892865	0.0130252
Simpson 3/8 jednoduchý vzťah	1.3144	0.0394849	0.00614621
Boole jednoduchý vzťah	1.30859	0.00255306	0.000341317
Trapezoidal zložený vzťah, $h = 0.1$	1.30434	0.0111519	0.00391001
Simpson zložený vzťah, $h = 0.1$	1.30828	0.000142858	0.0000286843

Príklad 2

Integrujte funkciu $f(x) = \sin(\pi x)$ všetkými metódami na [1, 2]. Vo všetkých prípadoch vypočítajte odhad chyby a porovnajte ho so skutočnou chybou.

POZOR: Výsledkom určitého integrálu môže byť aj záporná hodnota.

```
presna = Integrate[Sin[Pix], {x, 1, 2}]
presna = Integrate[Sin[Pix], {x, 1, 2}] // N
-0.63662
Plot[Sin[Pix], {x, 1, 2}]
                            1.8
<del>-</del>0.2
```

-0.4 -0.6 -0.8 -1.0

Príklad 3

Integrujte funkciu $f(x) = 1 + e^{-x} \cos(4x)$ všetkými metódami na [1, 3]. Vo všetkých prípadoch vypočítajte odhad chyby a porovnajte ho so skutočnou chybou

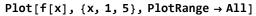
Príklad 4

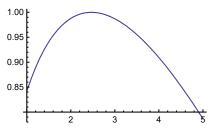
Integrujte funkciu $f(x) = 1 + e^{-x} \sin(2x)$ všetkými metódami na [2, 3]. Vo všetkých prípadoch vypočítajte odhad chyby a porovnajte ho so skutočnou chybou

Príklad 5

Integrujte funkciu $f(x) = \sin(\sqrt{x})$ všetkými metódami na [1, 5]. Vo všetkých prípadoch vypočítajte odhad chyby a porovnajte ho so skutočnou chybou

$$f[x] = Sin[Sqrt[x]]$$

 $Sin[\sqrt{x}]$

Integrate[f[x], {x, 1, 5}]

2
$$\left(\mathsf{Cos}\left[\mathbf{1}\right] - \sqrt{\mathsf{5}} \; \mathsf{Cos}\left[\; \sqrt{\mathsf{5}} \; \right] - \mathsf{Sin}\left[\mathbf{1}\right] \; + \mathsf{Sin}\left[\; \sqrt{\mathsf{5}} \; \right] \right)$$

presna = Integrate[f[x], {x, 1, 5}] // N 3.73169

Trapezoidal jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{2} (f(a) + f(b))$, v konkrétnom prípade teda $\int_{1}^{5} f(x) \, dx = \frac{4}{3} \left(f(1) + f(5) \right)$

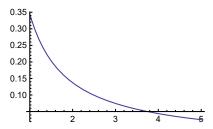
TrapezoidalSimple = 4/2 * (f[1] + f[5]) // N

Odhad chyby

3.25644

$$\int_{a}^{b} f(x) \, \mathrm{d}x = \frac{h}{2} \left(f(a) + f(b) \right) - \frac{h^{3}}{12} \left| f^{(2)}(\xi) \right|$$

Plot[Abs[f''[x]], {x, 1, 5}]

Z obrázka vidíme, že maximum druhá derivácia nadobúda v bode 1

1.84236

presna - TrapezoidalSimple

0.475249

Simpson jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{3} \left(f(a) + 4 f\left(\frac{a+b}{2}\right) + f(b) \right)$, v konkrétnom prípade teda

$$\int_1^5 f(x) \, dx = \frac{2}{3} \left(f(1) + 4 * f(3) + f(5) \right)$$

$$a = 1$$

$$b = 5$$

$$h = (b - a)/2 = (5 - 1)/2 = 4/2 = 2$$

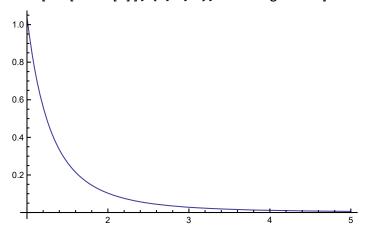
SimpsonSimple = 2/3 * (f[1] + 4 * f[3] + f[5]) // N

3.71755

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left[f(a) + 4 * f \left(\frac{a+b}{2} \right) + f(b) \right] - \frac{h^{5}}{90} \left[f^{(4)}(\xi) \right]$$

Plot[Abs[f''''[x]], $\{x, 1, 5\}$, PlotRange $\rightarrow$ All]

Odhad chyby určíme podľa vzťahu $\frac{\mathsf{h}^5}{90} \mid \mathsf{f}^{(4)} \mid (\xi) \mid$

$$2^5/90 \text{ Abs} [D[f[x], \{x, 4\}] /. x \rightarrow 1] // N$$

0.369851

Vidíme, že odhad chyby vypočítaný podľa vzorca je horší ako skutočná chyba, ktorej sme sa dopustili.

Abs[presna - SimpsonSimple]

0.014138

Simpson ³/₈ jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu $\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{3h}{8} \left(f(a) + 3 * f\left(a + \frac{1}{3}(b - a)\right) + 3 * f\left(a + \frac{2}{3}(b - a)\right) + f(b) \right)$, v konkrétnom prípade teda

$$a = 1$$

$$b = 5$$

$$h = (b - a)/3 = (5 - 1)/3 = 4/3$$

Integrál môžeme zapísať aj v tvare:

$$\int_a^b f(x) \, dx = \frac{3h}{8} \left(f(a) + 3 * f(a+h) + 3 * f(a+2h) + f(b) \right),$$

čiže

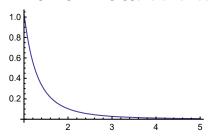
$$\int_{1}^{5} f(x) \, dx = \frac{3 \star \frac{4}{3}}{8} \left(f(1) + 3 \star f(1 + 4/3) + 3 \star f(1 + 8/3) + f(5) \right)$$

Simpson38Simple = 3 * (4/3) / 8 * (f[1] + 3 * f[1 + 4/3] + 3 * f[1 + 2 * 4/3] + f[5]) // N3.7248

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{3h}{8} \left(f(a) + 3 * f \left(a + \frac{1}{3} (b - a) \right) + 3 * f \left(a + \frac{2}{3} (b - a) \right) + f(b) \right) - \frac{3h^{5}}{80} \left| f^{(4)}(\xi) \right|$$

Plot[Abs[f''''[x]], $\{x, 1, 5\}$, PlotRange $\rightarrow$ All]

Odhad chyby určíme podľa vzťahu $\frac{3 \, h^5}{80} \mid f^{(4)}(\xi) \mid$

$$3 \times (4/3)^5/80 \text{ Abs} [D[f[x], \{x, 4\}] /. x \rightarrow 1] // N$$

0.164378

Vidíme, že odhad chyby vypočítaný podľa vzorca je horší ako skutočná chyba, ktorej sme sa dopustili.

Abs[presna - Simpson38Simple]

0.00689266

Boole jednoduchý vzťah

Integrujeme podľa vzťahu

$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{2h}{45} \left(7f(a) + 32 * f\left(a + \frac{1}{4}(b - a)\right) + 12 * f\left(a + \frac{2}{4}(b - a)\right) + 32 * f\left(a + \frac{3}{4}(b - a)\right) + 7f(b) \right),$$

a = 1

b = 5

$$h = (b - a)/4 = (5 - 1)/4 = 4/4 = 1$$

Integrál môžeme zapísať aj v tvare

$$\int_a^b f(x) \, \mathrm{d} x = \frac{2h}{45} \left(7 \, f(a) + 32 * f(a+h) \right. \\ \left. + 12 * f(a+2h) + 32 * f(a+3h) \right. \\ \left. + 7 \, f(b) \right)$$

v konkrétnom prípade teda $\int_1^5 f(x) dx = \frac{2 \times 1}{45} (7 \times f(1) + 32 \times f(2) + 12 \times f(3) + 32 \times f(4) + 7 \times f(5))$

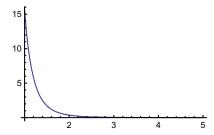
Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, \mathrm{d}x =$$

$$\frac{2h}{45}\left(7f(a) + 32*f\left(a + \frac{1}{4}(b - a)\right) + 12*f\left(a + \frac{2}{4}(b - a)\right) + 32*f\left(a + \frac{3}{4}(b - a)\right) + 7f(b)\right) - \frac{8h^7}{945}\left|f^{(6)}(\xi)\right|$$

pom = $D[f[x], \{x, 6\}];$

Plot[Abs[pom], $\{x, 1, 5\}$, PlotRange $\rightarrow$ All]

Odhad chyby určíme podľa vzťahu $\frac{8 \, h^7}{945} \mid f^{(6)} \mid (\xi) \mid$

 $8 \times 1^7 / 945 \text{ Abs} [D[f[x], \{x, 6\}] /. x \rightarrow 1] // N$

0.132201

Vidíme, že odhad chyby vypočítaný podľa vzorca je horší ako skutočná chyba, ktorej sme sa dopustili.

Abs[presna - BooleSimple]

0.000671864

Trapezoidal zložený vzťah (Composite Trapezoidal)

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{b}{2} (f(a) + f(b))$ na každom čiastkovom intervale.

Na prvom intervale [x_0, x_1] budeme integrovať podľa vzťahu

$$\int_{x_0}^{x_1} f(x) \, dx = \frac{h}{2} \left(f(x_0) + f(x_1) \right) \, .$$

Všeobecne, na ľubovoľnom čiastkovom intervale počítame

$$\int_{x_i}^{x_{i+1}} f(x) \, dx = \frac{h}{2} \left(f(x_i) + f(x_{i+1}) \right)$$

Budeme počítať s krokom h = 0.1, lebo $x_{i+1} - x_i = h$.

Všeobecný vzťah na výpočet má tvar

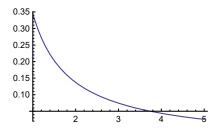
$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{2} \left(f(a) + 2 \sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) + f(b) \right)$$
vnútorné
body

TrapezoidalComposite = $0.1/2 * (f[1] + 2 * Sum[f[x], {x, 1.1, 4.9, 0.1}] + f[5]) // N$ 3.73135

Odhad chyby

$$\int_{a}^{b} f(x) \, dx = \frac{h}{2} \left[f(a) + 2 * \sum_{\substack{i=1 \text{ ynútorné body}\\ }}^{n-1} f(x_i) + f(b) \right] - \frac{(b-a) * h^2}{12} \left| f^{(2)}(\xi) \right|$$

Plot[Abs[f''[x]], {x, 1, 5}]

f''(x) je nadobúda svoje maximum na intervale [1, 5] v bode x = 1. Maximum má hodnotu f''(1).

0.00115148

presna - TrapezoidalComposite

0.000340088

Simpson zložený vzťah (Composite Simpson)

Integrujeme podľa vzťahu $\int_a^b f(x) dx = \frac{h}{3} \left(f(a) + 4 f\left(\frac{a+b}{2}\right) + f(b) \right)$ na každom čiastkovom intervale.

Na prvom intervale $[x_0,x_1]$ budeme integrovať podľa vzťahu

$$\int_{x_0}^{x_2} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left(f(x_0) + 4 \, f(x_1) + f(x_2) \right).$$

Všeobecne, na ľubovoľnom ďalšom čiastkovom intervale počítame

$$\int_{x_i}^{x_{i+2}} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left(f(x_i) + 4 \, f(x_{i+1}) + f(x_{i+2}) \right)$$

$$h = 0.1$$
0.2

2 h

cvicenie 7 v4.nb | 13

$$\int_{x_i}^{x_{i+2}} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left(f(x_i) + 4 f(x_{i+1}) + f(x_{i+2}) \right)$$

 $\int_{x_0}^{x_2} f(x) \, dx = \frac{h}{3} \left(f(x_0) + 4 f(x_1) + f(x_2) \right)$

Budeme počítať s krokom h = 0.1. Základný blok bude mať dĺžku 0.2.

POZOR: nezaudnite, že zloženú Simpsonovu metódu sme odvodzovali po blokoch, základný blok sa skladal z dvoch jednoduchých blokov, blok mal dĺžku 2 h.

Všeobecný vzťah na výpočet má tvar

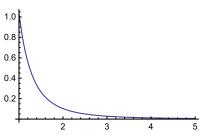
$$\int_{a}^{b} f(x) dx = \frac{h}{3} \left[f(a) + 4 * \sum_{i=1}^{2n-1} f(x_{i}) + 2 * \sum_{i=2}^{2n-2} f(x_{i}) + f(b) - \frac{(b-a)*h^{4}}{180} \mid f^{(4)}(\xi) \mid \text{ vnútorné vnútorné párne body s krokom 2 } h \right]$$

SimpsonComposite = 0.1/3 *

$$(f[1] + 4 * Sum[f[x], \{x, 1.1, 4.9, 0.2\}] + 2 * Sum[f[x], \{x, 1.2, 4.8, 0.2\}] + f[5]) // N$$
3.73169

výpočet a odhad chyby

Plot[Abs[f''''[x]], $\{x, 1, 5\}$, PlotRange $\rightarrow$ All]

dosadíme do vzťahu $\frac{(b-a) \star h^4}{180} \mid f^{(4)}(\xi) \mid$, krok h = 0.1

$$((5-1) *0.1^4/180)$$
 Abs[D[f[x], $\{x, 4\}$] /. $x \to 1$] // N

$$2.31157 \times 10^{-6}$$

Vidíme, že odhad chyby vypočítaný podľa vzorca je horší ako skutočná chyba, ktorej sme sa dopustili. Skutočná chyba je úplne maličká - výpočet je super presný.

presna - SimpsonComposite

$$2.39984 \times 10^{-7}$$

Porovnanie výsledkov

Na záver urobíme porovnávaciu tabuľku- rovnako ako v príklade 1